

házigazda :

dr. Szabó László

önkormányzati képviselő

a Szögedi Védegylet elnöke

Tiszteletjegy

Családi belépő

2007. Szelek hava (április) 1.-jén, vasárnap

Virágvasárnap - pálmavasárnap

a Fűvészkertben

A nap rendje:

- A templomi *barkaszentölés*-t követően
- de. 10-től du. 12 óráig:
 - A kapuban ajándék rózsatövek várják a látogatókat
- de. 10-től du. 16 óráig:
 - Óránként *pálmalátogatás* az üvegházban
- de. fél 12-től du. 15 óráig:
 - Hagyománytörténeti ismeretterjesztő előadás:
Ozsváth Gábor Dániel néprajztudós:
Virágvasárnap a magyar néphagyományban
- a rendezvény ideje alatt:
 - Míg a szülők az előadást hallgatják, és a pálmákat csodálják, Baranyai Erika *óvónő a gyermekekkel pálmát, barkát és tavaszi virágot rajzol.*

Ezen a napon egyben képviselői **fogadónapra** is

Szeretettel várja Mindannyiukat:

dr. Szabó László

Újszeged önkormányzati képviselője

www.ujszeged.hu

VIRÁGVASÁRNAP

pálmavasárnap

A **virágvasárnap** a keresztény hagyománykör virágos, szép ünnepe. Rokon más vallások, ill. a pogányság szép tavasz-köszöntőivel. A hagyomány szerint Jézust pálmaágakkal köszöntötték...

A mi éghajlatunkon nem él meg szabadon a pálmák szinte egyetlen faja sem, így nálunk a hagyomány más növényeket tett meg e kultusz tárgyául... Magyarországon és Szeged környékén a virágvasárnap leginkább „**barkaszentölés**”-sel telik... A virágvasárnapot megelőzi a **virághét**, a **fájdalmaspéntök** és a **virágszombat**. E jelős napok kiveszőben lévő szokásait szeretném immár harmadik alkalommal e „hagyományos” röndözüvénnyel újra beemelni a szögediek, és főképp a legnagyobb szögedi kirajzás: az újszögediek gondolatvilágába... Bálint Sándor, a „legszögedibb szögedi” többször is megemlékezik e hajdan gazdag hagyománykörről. A „barkaszentölés” a Szögedi nagytájon általánosan elterjedt szokás volt. Gyakran a koldúsok kínálták a barkát a templom kapujában...

Gazdag magyar hagyománykörünkben emlegették a barkát „*bárka*”, „*cica*”, a görögkatolikusoknál „*cicuska*”, az észak-bácskai Bátyán „*cicaméce*”, Székelyföldön „*pimpó*”, Aranyosszéken „*fűzfacicula*”, Torockón „*polinga*” néven is.

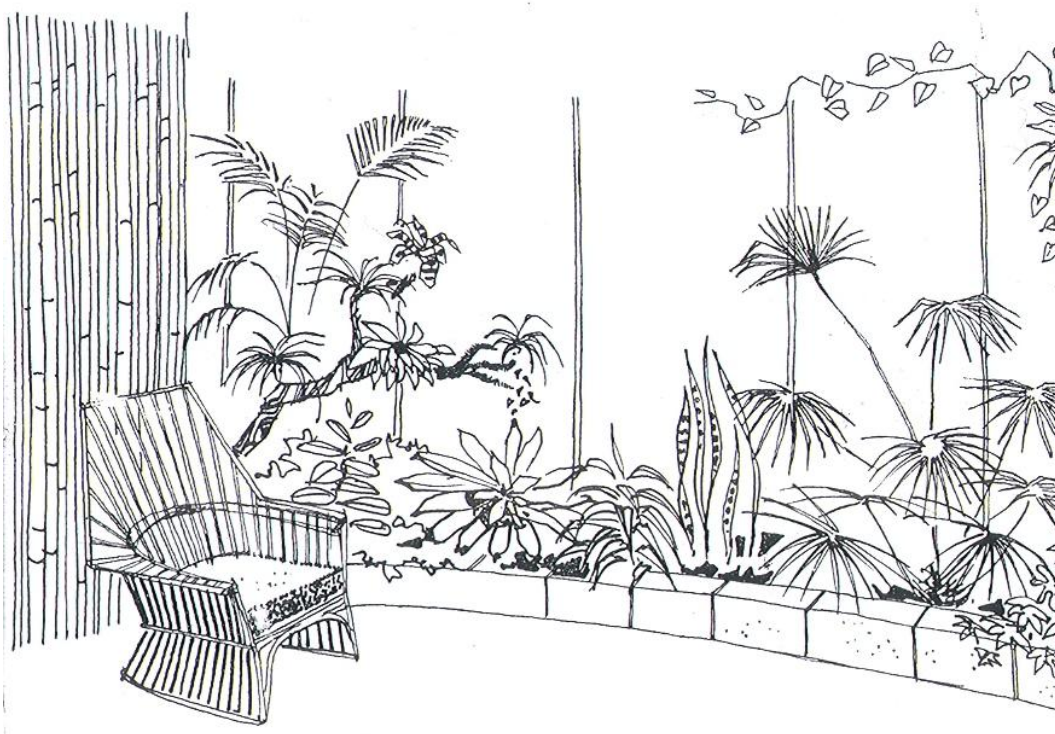
Tápén régebben ezüstfa („olajfa”) ágat is szentöltettek. A templomból hazahozott szentölt barkából hajdan minden családtag lenyelt egy-egy szemet, hogy egészségét az évben is megőrizze.

Kis-Zomboron a szentölt barkáról egy-egy rügyet letörnek és keresztet idézve a féltett lábasjószág (ló, tehén) homlokán dörzsölik szét, hogy a *nyila*, azaz a villám elkerülje, megkímélje őket.

A szentölt barkát régi hagyomány szerint nem viszik be a házba, hanem az *ereszet* alá tűzik. Ez vélhetően pogány hagyománykörünk emléke, melynek értelme egykor a gonosz szellemeknek a háztól való távol tartása lehetett.

A palócok körében számos faluban máig él a *kiszejárás*, *kiszehajtás*, máshol *villőzés* hagyománya. A kische-hagyomány az ősi pogány téltemetésnek, tavaszvárásnak színes megnyilatkozása. A kiszét, kischebabát a lányok, menyecskék, gyerekek énekszóval kísérik.

A moldvai Klézse csángó magyar legényei virágvasárnapon belefújnak fűzfasípjukba, azaz *tilinkájukba*. E szertartásnak, a *habajgatásnak* – mint mondják – a célja, hogy a halottak meghallják és várják a húsvéti föltámadást. Eredeti hiedelemkörében vélhetően a természet tündereit költögették, a tavaszt köszöntötték vele.

A **nagyhét**, vagy más nevén „**sanyarúhét**” a szögedi nagytájon is a testi, lelki mögtisztulásnak, a ház körüli tisztálkodásnak, a tavaszi teendőknek, a nagytakarításnak, avagy a tavasz méltó fogadtatásának ideje. Tanyahelyön, falun ezidőtájt meszőlik (föstik) újra a házat. Alighanem mára már kihalt, hitös gyevi (algyői) hagyomány, hogy a gazda az udvarra összegyűjti minden munkaeszközét és hosszan imádkozik fölötte a szöbb jövőndöt várva.

A hagyományörző magyar ember e héten megifjítja hajlékát. Mikor már minden rendben ragyog, megpihen, és elhált hozzátartozóira, őseire emlékezik. Majd fölkerelkedik és meglátogatja, megtisztogatja azok nyughelyeit, az elődök még álló sírjait...

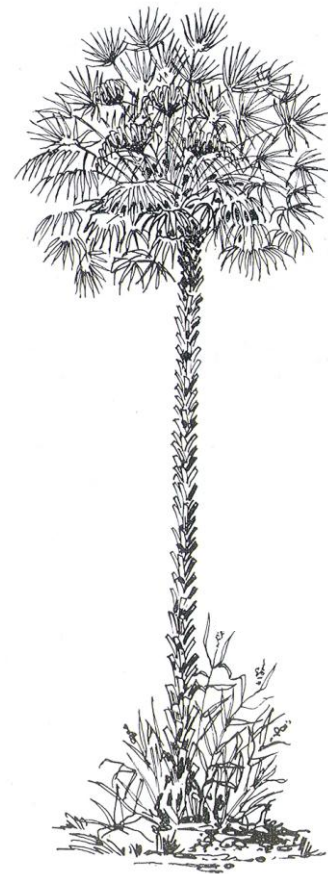
A Nagyhét bevezető napján, **virágvasárnapon** szerte a keresztény világban az első virágokat üdvözölve pálma, vagy barkaágakat szentelnek. Az ünnepnap eredeti latin neve „**Dominica palmārum**” – azaz „**Pálmavasárnap**” – alakban a Jézust köszöntő pálmákra emlékezik. Ez alkalomból szeretném Önöket tavaszköszöntőül a Fűvészkert csodálatos üvegházi gyűjteményében a kikelet hangulatát melengető pálmákkal üdvözölni.

Kelt: Szegeden, 2007. Kikelet havában

Juránia

Egy ősi „magyar” pálma (csak kövületből ismert)

Karnauba

Az egyik „leghasznosabb”, ma is élő pálma